Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 177 (6867) | 1951 оной сентябриин 8, суббото | Сэн 20 мүнгэн

Эб найрамдалай тала баригшадай конференцинүүд

Агуухэ табан гүрэнэй хоорондо эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгые СССР-тэ үнгэргэхэ тухай эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй шиидхэбэрии советскэ арад угаа ехэ баяртайгаар угтаба. Советскэ хүнүүд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табихаар, дай болюулха һайн һайхан хэрэгтэ өөрынгөө оруулалта хэхээр бэлэн байһан тухайгаа нэгэн һаналаар мэдүүлнэ.

Эб найрамдалай тала баригшадай конференцинүүдые зарлаха үүсхэлгын комитедүүд союзна ба автономно республиканuудта, Российска Федерациин хизаарнуудта, областьнуудта ба автономно республиканuудта байгуулагдаад байна. Коммунистическэ байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадагшад—ниитын элитэ ажал-ябуулагшад, наукын ба культурын хүдэлмэрилэгшэд, түрүү хүдэлмэришэд ба колхознигууд үүсхэлгын комитедүүдэй составта ороно.

Үүсхэлгын комитедүүдээр зарлагдадаг, эб найрамдалай тала баригшадай конференцинүүд хадаа мүнөөдэхи зэргын удхашанартай асуудалнуудые шиидхэхэ, дай үүдхэгшэдэй гэмтэ бузар мэхэ гохын аашануудые элирүүлхэ арга хэрэгсэл болохо—эб найрамдал сахихын түлөө кампаниие саашань дэлгэрүүлхэ зорилготой байна.

Эб найрамдалай тала баригшадай Московско областной конференци үсэгэлдэр манай Эхэ оронойнай столицада болоо.

Эб найрамдалай хэрэгые хёрхо зурсаар хамгаалжа байгаа советскэ хүнүүдэй голос Москваһаа шэнэ хүсөөр ханхинаба. Бүхы советскэ арадтал адляар, Москвагай ба Московско областиин ажалшад эб найрамдал хамгаалхын ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэлые толгойлон ябажа байгаа манай агуухэ социалистическэ орон тухай патриотическа омогорхолоор хэлэбэ. Москвагай голос—эб найрамдалай голос мүн. Бүхы оронуудтахи үнэн бодолто олон миллион хүнүүд тэрэниие баяралтайгаар шагнана. Арадуудай хоорондохи эб найрамдал ба хани барисаае үгсэһэн бүхы хүнүүд Москва тээшэ инаг дуратайгаар харана.

«...Москвагай аша габьяань юуб гэхэдэ,—гэжэ нүхэр Сталин хэлээ,—тэрэ болбол арадуудай хоорондо бата бэхи эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө тэмсэлые үүсхэгшэ, мүн шэнэ дай һүрэдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлые үүсхэгшэ мүн болоно. Дайн сэрэг хэхэ болбол империалистнуудта эгээл ашагтай хэрэг гээшэ. Тиимэһээ али нэгэн аргаар шэнэ дайе империализмын агентнуудай үүдхэхэ гэжэ оролдохынь гайхалтай бэшэ. Москвагай аша габьяань хадаа, шэнэ дай үүдхэгшэдые эсэшэ сусашагүйгөөр элирүүлдэг ба эб найрамдалай тугые тойруулан, эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудые нэгэдүүлдэг ябадалда оршоно. Тиимэһээ эб найрамдалда дуратай агуухэ гүрэнэй столица ба эб найрамдалай хүсэн түгэс түшэг тулгуури мүн гэжэ эб найрамдалда дуратай арадуудай этигэл найдабаритайгаар хаража байдагынь гайхамшагүй эшэжэ».

Советскэ хүнүүд эб найрамдалай зүб хэрэгэй илаха байһанда итгэлтэйгээр найдана. Предприятинуудай ба эмхи зургаануудай, колхозуудай, МТС-үүдэй ба совхозуудай, һургуулинуудай ба научна институдуудай коллективүүдэй эльгээһэн хүнүүд, профсоюзна ба ниитын организацинуудай, научна ба культурна обществонуудай түлөөлэгшэд эб найрамдалай тала баригшадай Московско областной конференциин трибуна дээрэ үсэгэлдэр хойно хойноһоо гараба.

«Серп и молот» гэжэ заводой мастер Семен Чесноков конференци дээрэ столицын хүдэлмэришэдэй һанал бодолые һайнаар мэдүүлбэ. Тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

— Бүхы советскэ арадтал адляар московско металлургнууд бидэ бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ хүсэ шадалаа үгэхые халуунаар хүсэнэбди. Манай заводой коллектив эб найрамдалай вахтада жагсаба, үйлэдбэриингөө түсэбүүдые дүүргэжэ ба үлүүлэн дүүргэжэ, шэн зоригтойгоор ажаллана. Бидэнэр амгалан продукци бүтээн гарганабди, коммунизмын агуухэ барилгануудта хэрэгтэй түхеэрэлгэ тэрээнһээ бэлэдхэгдэнэ. Эб найрамдалай түлөө ажаллаха гэһэн манай хэлбэришэгүй хүсэл, дура зориг булад шэнги хатуу юм. Бидэнэр бүгэдөөрөө Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада угаа ехэ баяртайгаар гараа табихабди, тиин бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай агуухэ туг баригша нүхэр Сталинда халуун инаг дуратай ба хизааргүй үнэн байһанаа үшөө дахин харуулхабди.

Эб найрамдалай тала баригшадай Белорусска республиканска конференци политическэ ехэ эдэбхинин оршон байдалда үсэгэлдэр хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Белорусска арадай дура зориг ба хүсэлые харуулан, тэрэнэй делегадууд эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй шиидхэбэрии халуунаар һайшааба.

— Конференцидэ намайе эльгээхэдээ,—гэжэ Полоцко областиин, Глубокско районой, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Михаил Лытысов хэлэбэ,—колхознигууд хадаа эб найрамдалай агуухэ хэрэгые бүхы хүсөөр, бүхы арга хэрэгсэлээр хамгаалха гэһэн тэдэнэй хэлбэришэгүй дура хүсэлыень мэдүүлхэ гэжэ намда даалгаһан байна.

Эб найрамдалай түлөө хүсэ шадалаа, ами наһаяа хайралхагүйбди. Большевигүүдэй парти, агуухэ Сталин зол жаргалай ба баян байдалай үргэн, үнэн замда Белоруссиин ажалшад бидэниие гаргаа. Сэсэн мэргэн Сталин бидэниие урагшань коммунизм тээшэ хүтэлбэрилэн ябана. Ямаршье хүсэн энэ замһаа маниие хадууруулхагүй.

Эб найрамдалай тала баригшадай конференцинүүд хадаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга үнгэргэхэ Эб найрамдал хамгаалгын Советскэ Комитедтэ туһалха комиссинуудые районууд, городууд, тосхонуудта, предприятинууд дээрэ, совхозуудта, һургуулинуудта ба ажалшадай һуудаг газарнуудта байгуулхыень ажалшадые уряална.

Конференцинүүд хадаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада нэгэн һаналаар гар табиха, тиин арадуудай эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай хэрэгые Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэри доро бүхы хүсөөрөө хамгаалхаар бэлэн байһанаа үшөө дахин баталха, эб найрамдалай агуухэ туг баригша нүхэр Сталинда хизааргүйгөөр үнэн байһанаа дахин харуулха гэжэ уряална.

Эб найрамдал хамгаалха комитедүүд, мүн эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна Гурбадахи конференцидэ ошохо делегадууд эдэ конференцинүүд дээрэ һунгагдана. Һунгагшадай дунда —ниитын элитэ ажал-ябуулагшад, эрдэмтэд, уранзохёолшод, түрүү хүдэлмэришэд ба колхознигууд байна.

Өөрынгөө зэргэнүүдтэ олон арбаад миллион хүнүүдые нэгэдүүлһэн ниитын организацинууд эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөндэ шухала үүргэ бэелүүлнэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табиха кампаниие СССР-тэ үнгэргэлгэ хадаа дай үүдхэгшэдэй агрессивнэ түсэбүүдые саашадань элирүүлхэ ба бүхы оронуудтахи эб найрамдалай тала баригшадые нигтаруулан жагсааха ябадалда туһалха юм.

Эб найрамдалай тала баригшадай, манай ниитын организацинуудай зорилго юуб гэхэдэ, эб найрамдал хамгаалхын түлөө амгалан арадуудай эрид шанга тэмсэлынь шэнэ дайнай ургажа байгаа аюулай оршон байдалда дай болюулжа, арадуудай эб найрамдалай ба хани барисаанай агуухэ хэрэгые бэхижүүлжэ шадаха юм гэжэ ажалшадта эсэшэ сусашагүйгөөр тайлбарилха болоно.

(«Правдын» сентябриин 6-най түрүү бэшэгһээ).

СССР-эй Министрнүүдэй Соведһээ ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитедһээ

Большевистскэ партиин үнинэй гэшүүн, Советскэ Армиие байгуулагша элитэ ехэ хүнүүдэй нэгэн, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гэшүүнэй кандидат, генерал-полковник Ефим Афанасьевич **Щаденко** улаан сага соо хүндөөр үбшэлһэнэй һүүлээр, сентябриин 6-да Москвада наһа бараа гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитет шаналалтайгаар мэдээсэнэ.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Генерал-полковник Ефим Афанасьевич Щаденкын дурасхаалые мүнхэлхэ тухай ба гэр бүлыень хангаха тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

1. Хасагуудай Улаан тугта Донской гвардейскэ кавалерийскэ 5-дахи тусхай дивизидэ генерал-полковник Е. А. Щаденкын нэрэ олгохо.
2. Генерал-полковник Е. А. Щаденкын хүүр дээрэ памятник бодхоохо.
3. Е. А. Щаденкын һамган Вера Ильинична Черниковада 50 мянган түхэригэй хэмжээтэй туһаламжа нэгэн доро олгохо.
4. Е. А. Щаденкын бүлэдэ персональна пенси тогтоохо гэбэл:

Һамган Вера Ильинична Черниковада — һарадаа 1200 түхэриг наһан соонь үгэжэ байха;

Хүбүүн Геннадий Ефимович Щаденкодэ — дээдэ һургуули дүүргэхэ хүрэтэрнь һарадаа 500 түхэриг үгэжэ байха.

Е. А Щаденкын тэдхэмжэдэ байдаг Тамара Дмитриевна Давыдовада — дээдэ һургуули дүүргэхэ хүрэтэрнь һарадаа 500 түхэриг үгэжэ байха.

5. Генерал-полковник Ефим Афанасьевич Щаденкые гүрэнэй гаргашаар хүдөөлүүлхэ.

Номой шэнэ магазин нээгдэбэ

Мухаршэбэр тосхоной центртэ номой һаруул уужам, шэнэ магазин нээгдэбэ.

Тэндэ һурагшад олоороо ерэжэ, учебнигүүдые, һуралсалай хэрэгсэлнүүдые, уранһайханай литература худалдан абана.

Эндэ политическэ, хүдөө-ажахын, уранһайханай литература, учебнигүүд, һуралсалай хэрэгсэлнүүд элбэгээр худалдагдана. Ажалшад номуудые олоор абана.

Н. Азаргаев.

Комбайнуудаа бүхы хүсөөрнь ашаглая

Д. Дамбаевай зураг.

Республикын аймагуудта таряа хуряалга, намарай таряа тарилга ба намарай пар хахалалгын ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной сентябриин 5-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Таряа хуряалга	Намарай таряа тарилга	Намарай пар хахалалга
Баргажанай	36,2	43,0	1,2
Зэдын	35,6	104,0	7,6
Кударын	34,4	46,1	4,5
Тарбагатайн	32,1	100,0	11,8
Закграйн	31,2	68 5	5,3
Бичурын	30,9	73,4	7,3
Иволгын	30,3	100,4	11,8
Кабанскын	29,9	71,6	4,4
Байкало-Кударын	28,6	74,4	6,7
Торийн	28,3	109,6	2,8
Курумканай	28,3	—	—
Мухаршэбэрэй	28,0	100,0	4,5
Закаменай	27,6	60,0	8,1
Сэлэнгын	27,3	91,7	7,6
Прибайкальска	23,9	54,4	1.2
Кяхтын	23,8	—	5.7
Хориин	16,6	69,5	2.9
Хойто-Байгалай	11,0	40,0	1.1
Түнхэнэй	10,8	25,7	1,4
Хэжэнгын	6,4	4,0	13,9
Яруунын	5,0	1,0	—
Баунтын	4,7	83,0	—

Социалистическэ уялгануудаа бэелүүлхын түлөө тэмсэнэ

СУУЛГА. Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз таряа хуряалгые ба гүрэндэ таряа тушаалгые жэлһээ жэлдэ графигай ёһоор ябуулдаг аймагай түрүү колхозуудай нэгэниинь юм.

Энэ жэлэй ургаса хуряалгын хүдэлмэриие һайн бэлэдхэлтэйгээр эхилжэ, гүрэндэ таряа тушаалгые графигай ёһоор ябуулна. Тус колхозой транспортна бригада колхозой правлениин түрүүлэгшын орлогшо Цырен Будаевай хүтэлбэри доро һүни үдэргүй гүрэнэй складта эрхим таряа тушаана.

Таряа тушаалгые сентябриин 15 хүрэтэр сүм дүүргэхэ зорилготойгоор тус колхозойхид август һарынгаа графигые болзорһоо уридшалан 100 процент дүүргэжэ, 1920 пүүд эрхим таряа гүрэндөө тушаагаа.

Транспортна бригадада таряа бэлэдхэгшэд Шойбон Гумпылов, Булат Гыденов ба бусад эрхимээр хүдэлмэрилжэ, автомашинануудтаа һаатабаригүйгөөр таряа ашажа ябуулна. Таряа тээгшэд Бабасан Дамбаев, Даши Доржиев гэгшэд таряа тушаалгынгаа графигые наринаар дүүргэхын тулада часовой графигаар хүдэлмэрилдэг байна.

Гадна, тус колхозой полинуудта хүдэлмэрилхөөр ерэһэн Суулгын МТС-эй комбайнернууд Цырен Гомбоев, Пагмасу Пурбуева, Будажап Гармажапов гэгшэд ургаса хуряалгын түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилжэ, абаһан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Жэшээнь. «Коммунар» комбайные жолоодогшо Цырен Гомбоев августын 26-най үдэр 8 час хүдэлмэрилхэ зуураа, 17 гектар шэниисэ хуряагаа. Иимэнүүд жэшээнүүд олон.

—Баян таряагаа болзор соонь эрхим шанартайгаар хуряахын түлөө манай колхоз арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэнэ. Энэ хүдэлмэридэ 100 шахуу хүдэлмэришэд хабаадуулагдаа. Абаһан социалистическэ уялгануудаа болотоор бэелүүлхэбди. Таряа хуряалгые ба гүрэндэ таряа тушаалгые урда жэлнүүдэйхидэл адли болзорһоонь урид дүүргэжэ шадахабди,—гэжэ тус колхозой правлениин түрүүлэгшэ Ломбо Аюшеев мэдүүлнэ.

Б. Дымбрылов.

Иволгын колхознигуудай патриотическа хэрэгүүд

Д. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ, ВКП(б)-гэй Иволгын айкомой секретарь

Гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, Иволгын аймагай колхозно таряашад, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд бага бэшэ амжалта туйлаба. Эдеэ хоолой культурануудые тушааха түсэб нилээд ехээр үлүүлэн дүүргэгдээ, тэрэ тоодо шэниисэ тушааха түсэб 155.7 процент дүүргэгдэһэн байна. Мүнөө МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлбэреэр тарян тушаагдажа байна. Хүдөө ажахын жэлэй эгээн харюусалгатай үе—таряа хуряалга ба гүрэндэ тушаалга аймагай колхозуудта политическэ ба үйлэдбэриин үзэгдөөгүй үндэр дэбжэлтын оршон байдалда үнгэргэгдэжэ байна. Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд бүхы советскэ арадтаяа нэгэн хамта агуухэ табан гүрэнүүдэй хоорондо Эб найрамалай Пакт баталуулхын түлөө, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалга доро гар табилгын кампани СССР дотор үнгэргэхэ тухай Эб найрамдал хамгаалгын Советскэ комитедэй шиидхэбэриие угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Энэ үдэрнүүдтэ гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргэһэн колхозуудһаа рапортнууд ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдкомдо үдэр бүри ерэнэ. Таряа тушааха түсэбөө болзорһоо урид дүүргэһэнэй түлөө аймагай 12 колхозууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ.

Гүрэнэйнгөө урдахи түрүүшын уялгые амжалтатайгаар дүүргэлгэ хадаа аймагай колхозууд болон МТС-үүдтэ ябуулагдаһан политическо-ниитын ба эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэриин аша үрэ мүн. Энэ жэлдэ хабарай тарилга агротехническэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдөө. Илангаяа «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденто «8-е Марта», «Улаан Оронго», Ленинэй, Хрущевой, Кировэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд хабарай тарилгые эрхимээр үнгэргэһэн. таряанайнгаа полинуудые минеральна болон нюта айтэгжүүлгэнүүдээр ехээр үтэгжүүлһэн, намарай таряанда борнойлго хэһэн ба нэмэлтэ тэжээл үгэһэн байха юм. Хрущевой нэрэмжэтэ, «8-е Марта» ба бусад колхозууд эгээн түрүүшынхеэ гранулированна үтэгжүүлгэ хэрэглээ. Колхознигууд таряанайнгаа хойноһоо хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар харууһалаа. Иволгын ба Саянтын МТС-үүд газар элдүүрилгын шанарые эрид һайжаруулаа. Сагай уларилай муу байбашье, Иволгын аймагай колхозуудай полинууд дээрэ мүнөө жэлдэ муу бэшэ ургаса ургуулагдаа.

Гүрэндэ таряа тушаалгые таряа хуряалгатай нэгэ доро ябуулха гэһэн парти ба правительствын заабариие һанажа, эмхидхэлэй нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэһэн байна. Таряа хуряалгын үедэ таряанажалай 30 гаран бригаданууд, 50 комбайнова агрегадууд ба олон зуугаад колхознигууд социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоо. Гансашье аймаг дотороо бэшэ, мүн республика дотороо эгээн түрүүн «8-е Марта», Маяковскиин нэрэмжэтэ колхозууд гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ. Удаань «Коминтерн», «3-я пятилетка», Хрущевой, Молотовой, Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн байна. Орденто «8-е марта» колхозой хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Гольский ба Ковалёв таряа хуряалга ба тушаалгын хүдэлмэринүүдые һайнаар эмхидхэжэ шадаа. Таряа хуряалгын түрүүшын үдэрһөө колхозой партийна организаци колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Агитаторнууд хөөрэлдөөнүүд ба газетэ уншалгануудые саг үргэлжэ үнгэргэдэг, ханын газетэ ба «дайшалхы хуудаһануудые» таһалгаряагүй гаргадаг. Полевой стануud политическэ хүдэлмэриин центр болонхой, бригадын суглаанууд дээрэ үйлэдбэриин асуудалнууд дары шиидхэгдэдэг байна. Политическо-ниитын хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар табиһанай ашаар энэ колхоз 900 гаран центнер эрхим шанартай сортовой таряа бэлэдхэлэй пунктнуудта тушааһан, намарай таряа агротехническэ эрхим болзорто тариһан байха юм. Мүн намарай пар хахалха графигаа саг соонь дүүргэнэ, соломоёо гээлтэгүйгөөр хуряажа абана.

Таряа хуряалга ба гүрэндэ тушаалгые амжалтатайгаар ябуулгада комбайнернууд нилээд ехэ үүргэ дүүргээ. Саянтын МТС-эй комбайнер Кузьма Мамаев нормоёо үдэр бүри 150—200 процент дүүргэжэ, ажалай үндэр показатель туйлана. Мүнөө нүхэр Мамаев 200 га таряа хуряагаад байха юм. Энэ комбайнер иимэ амжалта имагтал ажалайнгаа сагые дүүрэнээр хэрэглэһэнэй, комбайнаа бүрин бүтэнөөр абажа ябаһанай ба агрегадые хангадаг колхознигуудай эмхитэй һайнаар ажаллаһанай ашаар туйлаа. Иволгын МТС-эй комбайнер Иван Колтунов мүнөө сезондо 500 га таряа хуряаха уялга абаһан аад, эрхимээр дүүргэжэ байна. Комбайнернууд Санжицыбиков, Доржиев, Мункоев, Орлов ба бусад мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Таряа сэбэрлэлгэ, хатаалга ба бэлэдхэлэй пунктнуудта шэрэлгые түрүү колхозууд түхэреэн сүүдхэ соо ябуулдаг байгаа. Бороо хуратай үедэ тогууд дээрэ түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 2—3 дахин олон хүн хүдэлмэрилдэг. Зарим колхозууд хүдэлмэриин энэ участогта коммунистнууд ба комсомолецуудые олоорнь табина. Тэдэнэрэнь колхознигуудай мүрысөө эмхидхэгшэд болоно. Таряа шэрэлгэ дээрэ шофернууд ба таряа шэрэгшэд нилээд ехэ хүдэлмэри хээ. Жэшээнь, Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой шофер коммунист Цыремпилов үдэр бүриингөө даабариие 150—200 процент дүүргэдэг байна. Таряа шэрэлгэ дээрэ мүн бусадшье олон шофёрнууд ба колхознигууд ажалай үльгэр жэшээ харуулан хүдэлмэрилнэ.

Таряа хуряалга, тушаалгын үедэ аймагай партийна организаци колхознигууд ба механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Тогууд, комбайнова агрегадууд ба тракторна бригадануудта 300 шахуу агитаторнууд, уншагшад болон хөөрэлдөө үнгэргэгшэд эльгээгдэһэн байгаа. Эрхим агитаторнууд Кишектуев, Зоригтуева, Бадмаев, Колмаков болон бусад өөһэдынгөө хүдэлмэриин жэшээгээр колхознигууд, механизаторнууд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые шэн габьяата ажалда зоригжуулан ажалланад.

Мүнөө аймагай партийна организациин хүсэлэл ургаса хуряалгые гээлтэгүйгөөр үнгэргэлгэдэ, үрһэнэй, страховой, фуражна ба ниитын бусад фонднуудые байгуулгада, колхознигуудай ажалта үдэртэ ехэ таряа болон бусад продуктнуудые хубааха ябадал хангалгада зорюулагданхай. Парти ба правительствын заабариие хэрэг ажал дээрэ бэелүүлэн, хүдөө ажахыгаа хүгжөөлгэдэ шэнэ амжалтануудые туйлаха, эб найрамдал бэхижүүлхэ ба социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам дээшэлүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые Иволгын колхознигуудай оруулха байһаниинь дамжагүй.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна гэгээрэлэй һуралсалай шэнэ жэлдэ һайнаар бэлэдхэхэ

Марксизм-ленинизм болбол коммунистическэ байгуулалтын агуу-ехэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө советскэ арадай тэмсэлдэнь, түгэс хүсэтэ зэбсэг боложо үгэнэ. Тиимэһээ большевистскэ парти хадаа партийна ба гүрэнэй аппарадай хүдэлмэрилэгшэдые, бүхы коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэдые марксистско-ленинскэ наукаар зэбсэглэжэ, общественнэ хүгжэлтын хуули ёһые мэдэлэг, ороной экономикые ба советскэ гүрэнэй экономическа политикые мэдэдэг болгохо тухай саг үргэлжэ анхарал оролдолго гаргана. Партийна ба советскэ кадрнуудай, советскэ үргэн ниитэ интеллигенциин политическэ гэгээрэлые эрхилхэ бүхы услови манайда байгуулагданхай. Политһургуулинууд ба кружогууд олоор эмхидхэгдэнхэй, марксизм-ленинизмын теориие бэеэ даагаад шудалагшадта туһалха зорилгоор лекцинүүд холоо уншагдана. Марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнууд олон тиражтайгаар хэблэгдэнэ. Пропагандистска кадрнуудые бэлэдхэхэ ба тэдэнэй мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ талаар хэмжээ-ябуулганууд абтадаг байна.

ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй хүтэлбэреэр манай областной партийна организаци хадаа партиин гэшүүд ба кандидадуудай, мүн партийнабэшэ эдэбхитэдэй дунда марксистско-ленинскэ теори нэбтэрүүлгын талаар һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Хэдэн мянган коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд политһургуулинуудта ба кружогуудта жэл бүри һуража, марксистско-ленинскэ теори шудална, В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай биографинуудтай танилсана. Тиимэлэ, хэдэн олон коммунистнууд ба эдэбхитэд марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые бэеэ даагаад шудалан, идейно-теоретическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлнэ.

Манай республика дотор үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ 511 политһургуули, партиин түүхые, В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай биографинуудые, диалектическэ ба историческа материализм, политическэ экономи шудалха 987 кружогууд, ВКП(б)-гэй айкомууд ба горкомуудай дэргэдэ 38 үдэшын партийна һургуулинууд, Улан-Үдын горкомой дэргэдэ марксизм-ленинизмын университет хүдэлмэрилөө. Областной партийна организациин коммунистнуудай дүрбэнэй нэгэ хуби шахуунь марксистско-ленинскэ теори бэеэ даагаад шудалһан байна.

Гэхэ зуура, республикын парторганизацида пропагандистска хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ томонууд дутуунууд ба алдуунууд бии байгаа. Эдэ алдуу дутуунууд тухай ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой тоосоон тушаа гаргаһан тогтоол соогоо ВКП(б)-гэй Центральна Комитет тон зүбөөр тэмдэглэһэн байна.

Областной партийна организациин коммунистнуудай 10 үлүүтэй процентнь үнгэрэгшэ жэлдэ политическэ ба юрэнхышье эрдэмэй һуралсалда хабаадуулагдаагүй үлэһэниинь партийна гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүд дээрэһээ элирһэн байна. Олохон политһургуулинууд ба кружогуудта занятинуудынь эмхигүйгөөр үнгэрдэг, һурагшадынь занятинуудһаа таһардаг, занятинуудайнь шанар хадаа партийна гэгээрэлдэ табигдадаг үндэр эрилтые үшөө хангажа шададаггүй байгаа. Жэшээлхэдэ, Заиграйн, Кабанскын, Хориин ба бусад зарим аймагай партийна организацинуудта политһургуулинууд ба кружогуудайнь 30-һаа 50 хүрэтэр процентнь һуралсалайнгаа программа дүүргээгүй байшоо. Бэеэ даагаад политическэ эрдэмдэ һурадаг нилээд олохон нүхэдүүд өөһэдынгөө һуралсалай түсэбүүдые дүүргэжэ шадаагүй байха юм.

Эдэ дутуунуудай гараһанай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, партиин олохон айкомууд, райкомууд ба горкомууд коммунистнуудай политическэ ба юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ асуудалнуудые һулаар эрхилдэг, политһургуулинууд ба кружогуудай мүн бэеэ даагаад һурагшадай хүдэлмэриин шанарые һайжаруулха хэрэгтэ зохихо анхарал табидаггүй байгаа. Зарим айкомуудай секретарьнууд партийна гэгээрэлые хүтэлбэрилгэһөө зайсаад, энэ хэрэгые пропаганда ба агитациин таһагуудта бүримүһэн дам найдажархидаг байгаа.

Партийна гэгээрэлэй системэдэхи политһургуулинууд ба кружогуудай занятиин шанарынь гол түлэб пропагандистнуудай составһаа, тэдэнэй теоретическэ ба методическа бэлэдхэлһээ дулдыдадаг байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, зарим аймагуудай партийна организацинуудта пропагандистнуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр табигдаһан байха юм.

Партиин айкомуудай дэргэдэ пропагандистнуудай семинарнууд тон үсөөн, идейно-теоретическэ ба методическа доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг байгаа. Жэшээлхэдэ, Мухаршэбэрэй айком хадаа политһургуулинууд ба кружогуудай занятинуудай эхилһээр һара болоһон хойно пропагандистнуудтай түрүүшын заняти үнгэргэһэн байха юм. Партиин Түнхэнэй айком хадаа һуралсалай бүхэли жэлэй турша соо оройдоо нэгэ заняти пропагандистнуудтай үнгэргөө.

Пропагандистска хүдэлмэриин талаар областной партийна организациин шухалын шухала зорилго юуб гэхэдэ, партийна пропагандын бүхы һалбаринуудта хүдэлмэриин шанарые ба эмхидхэлгые шууд һайжаруулха хэрэгтэй. Партийна активай суглаанууд дээрэ, партийна комитедүүдэй бюрогой заседанинууд ба пленумүүд дээрэ, мүн партийна эхин организацинуудай хамтын суглаанууд дээрэ үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй дүнгүүдые бүхы талаһаань, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй оршон байдалда зүбшэн хэлсэжэ, партийно-гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ талаар хэмжээ-ябуулгануудые хараалха шухала.

Коммунистнуудай һуралсалай дүнгүүд ВКП(б)-гэй Улан-Үдын горкомой пленум дээрэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдээ. Пленум хадаа городской партийна организацида, илангаяа Железнодорожно ба Пригороднэ районуудай партийна организацинуудта партийна гэгээрэлые табилгада ехэнүүд дутуунуудай бии байһые тэмдэглээ. Һуралсалай шэнэ жэлдэ политһургуулинууд ба кружогуудай занятинуудай шанарые дээшэлүүлхэ, бэеэ даагаад һурадаг коммунистнуудай һуралсалай ябасые хиналга шангадхаха асуудалнуудта пленумэй шиидхэбэри соо онсо анхарал хандуулагдаһан байна.

Партийна һуралсалай занятинууд городуудта октябриин 1-һээ, хүдөө нютагуудта октябриин 15-һаа эхилхэ юм. Энээхэн үе соо һуралсалай шэнэ жэлдэ наринаар ба бүхы талаһаань бэлэдхэлые гүйсэдхэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй. Политһургуулинуудта ба кружогуудта һурагшадые хаһа саг соонь ба зүбөөр абаха хэрэгтэй. Мүн пропагандистнуудай кадрнуудые шэлэн олохо занятинуудые эмхитэйгээр эхилхэ ябадалые хангаха шухала.

Политһургуулинууд ба кружогуудта һурагшадые абахадаа коммунист бүхэндэ тус тустань онсоор хандаха, тэдэндэ өөһэдынгөө дура хүсэлөөр, политическэ ба ниитэ эрдэмэйнгээ бэлэдхэлэй зэргээр һуралсалай формые шэлэн олохо арга олгохо хэрэгтэй. «ВКП(б)-гэй түүхын Хураангы курсые» шудалха гол түхэлэй кружок дүүргэһэн нүхэдүүдтэ, тэдэнэй дура хүсэлые хараадаа абалсан, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые үзэлгэтэйгөөр партиин түүхые шудалха дээшэлүүлэгдэһэн түхэлэй кружокто гү, али марксистско-ленинскэ философи ба политэкономи шудалха кружогуудта һураха арга боломжо олгохо шухала. Тиим иимэ кружогууд үнгэрэгшэ жэлдэ тон үсөөнөөр эмхидхэгдэһэн байха юм.

Диалектическэ ба историческа материализм, политэкономи шудалагшад бүхы коммунистнуудай зүбхэн 2,5 процентнь болодог байгаа.

Партийно-гэгээрэлэй системэдэ марксизм-ленинизмын теориие бэеэ даагаад шудалалга ехэ һуури эзэлхэ байна. Һуралсалай шэнэ жэлдэ коммунистнуудай 30 процентһээ үсөөн бэшэнь марксизм-ленинизмын теори бэеэ даагаад шудалха юм.

Партийна организацинууд болбол һуралсалай жэлэй эхилхэһээ абаад, индивидуальна консультацинуудые хэжэ, тэрэшэлэн марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудаар, ВКП(б)-гэй түүхээр, диалектическэ ба историческа материализмаар, политическэ экономёор лекцинүүдые уншажа, бэеэ даагаад һурагшадта туһаламжа үзүүлхэ зэргэтэй. Бэеэ даагаад политическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлдэг нүхэд индивидуальна түсэбүүдые зохёодог—энэнь һуралсал эмхидхэлгын зүб формо болоно. Эдэ түсэбүүдэй дүүргэлтын хойноһоо, коммунист бүхэнэй һуралсалай хойноһоо үдэр бүриин хиналта тогтоохо шухала.

Партийна комитедүүд болбол пропагандистнуудай теоретическэ ба методическа бэлэдхэлэй хэмжээе дээшэлүүлхэ шухалын шухала формо болоһон саг үргэлжын семинарнуудай хүдэлмэриие энэ һуралсалай жэлдэ эрид һайжаруулха ёһотой. Пропагандистнуудтай үнгэргэгдэхэ семинарска занятинуудай тематическа түсэбүүдые мүнөөнһөө зохёожо, лекторнүүд ба занятинуудай хүтэлбэрилэгшэдые шэлэн оложо, семинарай ээлжээтэ темэнүүдые зохёохыень тэдэндэ даалгаһан партиин айкомууд тон зүб юумэ хэжэ байна. Тематическа түсэбүүд соонь теоретическэ ба методическа лекцинүүдһээ гадна, пропагандистнуудай хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые халан абалсаха, политһургуулинууд ба кружогуудта үнгэргэгдэхэ занятинуудай удхые зүбшэн хэлсэхэ ябадал хараалагдаха зэргэтэй. Пропагандистнуудтай һайнаар хүдэлмэри ябуулха гээшэ партийна гэгээрэлэй занятинуудай шанар дээшэлүүлхэ шухалын шухала условинуудай нэгэн болоно.

Политһургуулинуудай ба кружогуудай хүдэлмэриие һайжаруулха, бэеэ даагаад һурагшадта туһалха зорилгоор лекцинүүдые эмхидхэхэ, семинарнууд ба консультацинуудые үнгэргэхэ хэрэгтэ партиин айкомуудай штатна пропагандистнууд шухала үүргэ бэелүүлхэ байна. ВКП(б)-гэй айкомуудай пропагандистска штатна кадрнуудые гол хүдэлмэриһөөнь таһалжа болохогүй. Гол хүдэлмэриһөөнь пропагандистнуудые таһалдаг баримтанууд һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ үзэгдэдэг байгаа бшуу.

Большевистскэ партиин вождьнор ба эмхидхэгшэд, советскэ гүрэниие байгуулагшад В. И. Ленин ба И. В. Сталинай ажабайдал ба ажал-ябуулгые шудалалгые ажалшадай дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, политһургуулинууд ба кружогуудта партийнабэшэ эдэбхитэдые олоор хабаадуулха хэрэгтэ партийна организацинууд шэнэ һуралсалай жэлдэ ехэ анхарал хандуулха зэргэтэй.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ, комсомольско-политгэгээрэлэй политһургуулинууд ба кружогуудай хүтэлбэрилэгшэдые шэлэн олохо ба бэлэдхэхэ, тэрэшэлэн комсомолецууд ба залуушуулай һуралсалай хойноһоо үдэр бүриин хиналта тогтоохо хэрэгтэнь комсомольско организацинуудта болото туһаламжа үзүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

Партийно-гэгээрэлэй системэдэхи һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлдэ, партийна организацинууд ехэ анхарал хандуулха зэргэтэй. ВКП(б)-гэй айкомууд, райкомууд ба горкомууд, тэрэшэлэн партийна эхин организацинууд һуралсалай шэнэ жэлые эмхитэйгээр эхилхэ ба партийна гэгээрэлэй бүхы һалбаринуудай занятиин идейнэ үндэр хэмжээе хангахын тулада бүхы хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Л. НАГОВИЦИН,
ВКП(б)-гэй обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагшын орлогшо

Лекторнүүдэй семинар

ВКП(б)-гэй Курумканай айкомой дэргэдэ аймагай лекторскэ группын ба сельскэ лекторинуудай лекторнүүдэй нэгэ үдэрэй семинар үнгэргэгдэбэ.

Научно-атеистическэ пропаганда ябуулха зорилгонууд, арад зоной дунда уншагдаха лекцинүүдэй формонууд ба методүүд гэһэн хоёр асуудал тус семинар дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Гадна, семинартa хабаадалсагшад дүй дүршэлөө андалдан абалсаа.

Е. Цыренэва.

БҮХЫ ДЭЛХЭЙ ДЭЭРЭ ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ХЭРЭГЫЕ АРШАЛАН ХАМГААЛАЯ

Д. ЖАЛСАРАЕВ

Эб найрамдалай туг

Оронойм дапинууд шэнгеэр
Омог Кремлиин башнинууд дээр
Улаан тугууд намилзана—
Урагшаал гэжэ даллана.

Орон бүхэндэ
Үнэнэй туяа,
Газар бүхэндэ
Гэрэлэй маяк —
Манай гүрэнэй туг,
Эб найрамдалай туг.

Эб найрамдалай түлөөдэ
Эбтэй тэмсэдэг хүнүүдтэ,
Холын холые сумэлзэн,
Хурса элшэнь хүрэнэл.

Орон бүхэндэ
Үнэнэй туяа,
Газар бүхэндэ
Гэрэлэй маяк —
Манай гүрэнэй туг,
Эб найрамдалай туг.

Саһан шэнги сагаахануud
Сарюун, дорюун гулабхаанууд
Тугууд доороһоо гарана,
Түмэн һүрэгөөр тарана.

Орон бүхэндэ
Үнэнэй туяа,
Газар бүхэндэ
Гэрэлэй маяк —
Манай гүрэнэй туг!
Эб найрамдалай туг

Кремлиин тугуудай далбахань
Хүн түрэлтэндэ нангин юм —
Тэндэ, тугуудай хажууда
Сталин багша ажаһуудаг.

Орон бүхэндэ
Үнэнэй туяа,
Газар бүхэндэ
Гэрэлэй маяк —
Манай гүрэнэй туг!
Эб найрамдалай туг.

Ч. НАМЖИЛОВ

Сагаан далитай гулабхаа

(Дуун)

Үхэлэй түймэры сараха шадалтай,
Үнэн үгые зарлаха ажалтай —
Сахилгаан шэнгеэр зуралзааша
Сагаан далитай гулабхаалши.

Алиш ороной хилы дабажа,
Арад зонии золгоноош.
Хатуу тэмсэлэй уряал дабтажа,
Халуун зүрхынь холбоноош.

Үхэлэй түймэры сараха шадалтай,
Үнэн үгые зарлаха ажалтай —
Сахилгаан шэнгеэр зуралзааша
Сагаан далитай гулабхаалши.

Дайсан хартанай голынь
харбажа,
Даляа сэхээр заланаш.
Далайн долгиной хүсөөр
далбажа,
Дарнин утаа һалгаанаш.

Үхэлэй түймэры сараха шадалтай,
Үнэн үгые зарлаха ажалтай —
Сахилгаан шэнгеэр зуралзааша
Сагаан далитай гулабхаалши.

Хурса нюдэнэйш туяан таража,
Кремлиин одоор сасарна.
Хүнэй жаргалда харгы гаргажа,
Хүсэ, найдал асарна.

Үхэлэй түймэры сараха шадалтай,
Үнэн үгые зарлаха ажалтай —
Сахилгаан шэнгеэр зуралзааша
Сагаан далитай гулабхаалши.

Уранзохёолшодой союзда

Бурят-Монголой уранзохёолшодой хамтын суглаан болоо. Агуу-ехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга СССР дотор үнгэргэхэ гэһэн Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй пленумэй шиидхэбэриие республикын уранзохёолшод ехэтэ һайшааба.

—Тус Хандалгада гар табилга хадаа, —гэжэ поэт С. Дунаев хэлэнэ,—шэнэ дай үүдхэжэ байгаа американо-английска империалистнуудта хатуу сохилто болохо. Советскэ уранзохёолшод, тэрэ тоодо Бурят-Монголой уранзохёолшод, өөһэдынгөө бүхы эрдэм, оюун бэлигээ энэ хэрэгтэ бүрин үгэхэ байна.

Мүн тэрэшэлэн уранзохёолшод нүхэд Х. Намсараев, Д. Хилтухин, Ч. Цыдендамбаев, Ц. Галсанов гэгшэд үгэ хэлэбэд.

Удаань, эб найрамдалда зорюулһан шүлэгүүдэй тусгаар сборник энэ жэлдэ хэблэн гаргаха гэжэ суглаан тогтоогоо.

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой полевой стан дээрэ социалистическэ ... Герой нүхэр Будацырен Тугутов гүрэнһөө таряа тушаалгын ябаса тухай ... задһарта комбайнернууд ба тракторисгнуудта уншажа үгөөд, табан гүрэнэй ... рондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха гэһэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэй... ведэй Хандалгые радиогоор дамжуулһан тухай мэдээсэл хээ.

Трактористнууд ба комбайнернууд эб найрамдалай Хандалгада гар ... гые нэгэн дуугаар һайшаажа, урдаа табигдаһан зорилгонуудые нэрэтэй ... тайгөөр дүүргэхэбди гэжэ уялга абабад.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ту... хөөрэлдөө хэжэ байна.

С. Коробейниковэй фото.

Областной партийна һургуулида

Партийна 2 жэлэй һургуулиин һурагшадай, багшанарай ба хүдэлмэрилэгшэдэй митинг сентябриин 4-дэ болобо.

Митингые нүхэр А. Янгутова нээгээ. Тиихэ зуураа Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй пленумэй шиидхэбэри тухай тобшохон мэдээсэл хэбэ.

Һүүлээрнь һургуулиин директор С. Д. Кузичев үгэ абажа, Эб найрамдалые эсэшэгүйгөөр хамгаалха угаа шухала байһан тухай хэлэбэ. «Мүнөө үедэ эб найрамдалда дуратай үнэн сэхэ хүн бүхэн хүсэ шадалаа нэгэдхэжэ, үдэр бүри холбоогоо бата бэхи болгожо байна. Эб найрамдал хамгаалхадаа бидэнэр өөһэдынгөө гэрэлтэ һайхан байдалые, агууехэ ерээдүйгөө хамгаалнабди. Тиимэһээ советскэ хүнүүд угаа ехэ эдэбхитэйгээр ба баяртайгаар, эмхитэйгээр Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй пленумэй шиидхэбэри хүлеэн абаа,—гэжэ нүхэр Ку... үгэ соогоо тэмдэглэбэ.

—Нүхэдүүд! Манай Советскэ ... рэн бии болоһон сагһаа хойшо ... найрамдалай түлөө хэлбэриш... гөөр тэмсэжэ эхилһэн ба ... шье тэмсэжэ байна. Эб найра... лай нангин тугые агууехэ Ст... бата бэхеэр барижа ябана,—... һурагша нүхэр Дамдинжапов ... лэбэ,—Эб найрамдалые хамга... Бүхэдэлхэйн Соведэй Ханда... доро гараа табиха зуураа со... скэ хүнүүд, тэрэ тоодо облас... партийна һургуулиин колле... үнэн сэхэ ажал, һуралсалаар... найрамдалай хэрэгтэ өөһэды... хубитые оруулха байна.

Митинг дээрэ нүхэд Колма... Балданов гэгшэд зүрхэнэй ха... үгэнүүдые тон ехэ дэбжэлтэтэй... хэлээ. Тэдэнэр гар табилгын ... ехэ эмхитэйгээр үнгэрхэ ... һанда найдаһанаа мэдүүлбэд.

Д. Гунзын...

Стахановска ажалаараа эб найрамдал бэхижүүлхэб

Үни удаан сагай бата бэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэл ехэ ба бага бүхы оронуудта боложо байна. Энэ хүдэлөөндэ орогшодой тоо үдэр бүри олошорно. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада 450 гаран миллион патриодууд гараа табяад байна. Энээн дээрэ советскэ хүнүүдэй гарнууд табигдажа, шуһата дай хододоо үүлхэн баяжахые хүсэдэг американо-английска бүлэг нохосуудта һүртэй сохилго болохо байна.

Манай советскэ хүнүүд дайнда дурагүй. Тэдэнэр Ленин — Сталинай партиин ударидалга доро коммунизмын һаруул гэрэлтэ замаар дабшажа ябана. Бүлэг империалистнуудаар һүжэрөөгдэдэг дайнай юу асардагые бүхэдэлхэйн юрын хүнүүд һайн мэд... Бишье мэдэнэб. Юуб гэхэдэ, ... үлэсхэлэнтэ байдал ба зобо... асардагыень дэлхэйн нэгэдэх... хоёрдохи дайнуудта нюдөөрөө ... раа һэм. Тиимэһээ, дайн сэр... би дурагүйб.

Би мүнөө 59 наһатайб. Ти... бэшье үнэн сэхэ ажалаараа ... найрамдал хамгаалхаб. Үнгэр... 8 һара соо нэгэ жэлэй н... дүүргээб, ажахын жэлэй эсэ... рэтэр үлэһэн 4 һара соо ... жэлэй нормо дүүргэхын түлөө ... нөө эб найрамдалай вахтада ... саад байнаб. Эхэ орондоо бар... эдэ бүхы бэшэгүүдни дай үү... шэдтэ хатуу сохилто болог ла.

С. Безродных, Мяс... комбинадай стаха...

Шофернуудай үгэ

Агууехэ табан гүрэнүүдэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгын кампани СССР дотор үнгэргэхэ тухай Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй шиидхэбэритэй Бурмонкоопсоюзай системын хүдэлмэришэд ба албахаагшад барандаа танилсаба. Тиигээд, энэ Хандалгада эдэбхитэйгээр гараа табихаар бэлэн байһанаа мэдүүлбэ.

Автобазын коллективэй гэшүүд Агууехэ Октябриин 34-дэхи жэлэй ой хүрэтэр ашаа шэрэхэ жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэхэ, үнэтэ горючиин гаргашые 20 проце... алмаха гэһэн дээшэлүүлэг... уялга абаад, мүнөө эб найра... лай вахтада барандаа жа... Үдэрэйнгөө нормые хүн ... үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

Митинг дээрэ патриотическ... нүүдые хэлэһэн шофёрнууд ... Власов, Ковалёв, Цыгальн... гэгшэд ойрын үдэрнүүдтэ хоё... танай зэргэдэ орохобди гэжэ ... дүүлбэ. Автобазын ба рай... рондын базын коллективүүдэ... шүүдэй дунда ажалай жа... шам шангадажа, үүдэр бр... түйлагшадай тоо олошорно.

Д. Колмак...

Дайн сэрэгые эб найрамдал илаха

Бурят-Монголой Главвторчермедэй ба Статистическэ Управлениин хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй митинг «Бүхы дэлхэй дээрэ—эб найрамдал» гэһэн уряатайгаар болобо. Эб найрамдал хамгаалха Советскэ Комитедэй пленумэй шиидхэбэридэ зорюулагдаһан энэ митингые парторганизациинь секретарь нүхэр Солодухин нээхэ зуураа, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада нэгэл хүн шэнгеэр гараа табихые Управлениинүүдэйнгээ коллективүүдые уряалба.

Нүхэр Солодухинай халуун үгэнүүдые Бурят-Монголой Статистическэ Управлениин начальник нүхэр Николаев, Главвторчермедэй Бурят-Монголой Управлениин түлөөлэгшэ нүхэр Медведев, тус Управлениин месткомой түрүү... нүхэр Лозинский ба бусад ... наар дэмжэбэ. Нүхэр Лози... ингэжэ мэдүүлбэ: «Бидэндэ ... дэлхэйн ажалшадта эб найра... хэрэгтэй. Бидэнэр, хара мета... гиин хүдэлмэрилэгшэд ор... оронойнгоо заводуудта ... һаа ехэ металл үгэхын түлөө ... хы хүсэ шадалаа гаргахабди ... халаа манай советскэ ороно... шадалые улам бэхижүүлхэб...

«Дайн сэрэг империалист... хэрэгтэй. Тэдэнэр хадаа дай... рагһаа шэнэ олзо доход ... эрмэлзэнэ. Бүхы үнэншэ хүн ... дайн сэрэг хэрэггүй. Тиимэһээ ... дэнэр эб найрамдалай түлөө ... сэнэбди. Эб найрамдал дайн ... гые илаха»,—гэжэ нүхэр М... лев хэлэбэ.

И. Шмуле...

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛ

Комсомольско-залуушуулай бригадада

...хаяа зуун хойноһоо ...ража, уданшьегүй Хэжэн... үдэр боложо эхилбэ. ... Сталинай нэрэмжэтэ кол... комсомольско-залуушуулай ...алгын механизированнэ ...хид тракторнуудтаа тех... харууһа яаралтайгаар хэ...гээд, сабшалангай үргэн ...нууд тээшэ гарана. ...ранай гараадүй байхала ... дээрэ трактор маши... абяан зэдэлэн, холуур ...сууряатана. Хурьгад гор... ...морые үгсүүлэн, комсо... ...инист Цыден-Еши Бага... өөрынгөө туһалагша ...ец Дугаровтай хамта са... сенокосилкаяа хүнхинүү...шана. Мүн Хөөлинтын ...дархи уужам талые саб... комсомолка Бальжинима ...кевагай агрегат гаража ...Нигэжэ, энэ бригадынхид ...гаа нэгэ, юрын үдэрые

...мольско-залуушуулай бри... түрэл колхозойнгоо гур...ган гектарай ногоо саб...нга долоон зуун гектар ...махаа заабаритай июлиин ...дөө ажахын хүсэтэ техни...одон гараа һэн. Кях... ...ТС-эй самоходно сенокосил... ...инист Паньковой нээмэл ... танилсаад байхадаа ...ец Батацыренов сезон ... гектар үбһэ сабшаха ...ическэ уялга абаһан ...эй ёһоор үдэрэй 30 гек...н соо 900 гектар үбһэ ...ёһотой байгаа. Тиин ав... 25 болотор Цыден-Еши ...ренов самоходно сеноко...а 1700 гектар үбһэ һайн ...гаар сабшаһан ба 355 ... бензин арбилһан, мүн ... материал ехээр алмаһан юм. Энэнь дунда зэргээр үдэрэй 56,6 гектар болоно. Зарим үдэрнүүдтэ 70 гектар хүрэтэр сабшуулдаг байна.

Энэ бригадада гансал Батацыренов һайнаар хүдэлмэрилнэ бэшэ, мүн бусадшье машинистнууд ажалай эрхим жэшээ харуулна. Комсомолка Бальжинима Багомункуева тракторна сенокосилкаар сезон соогоо 600 га сабшаха түсэбтэй аад, 751 гектар сабшажа, 835 килограмм горючи арбилаа. Мүн тракторист Галсанов үдэр бүриингөө нормые 200 процент дүүргэдэг юм. Энэ тракторист 376 килограмм горючи арбилаа. Августын 25 болотор энэ бригадынхид 3000 гектар үбһэ сабшажа, түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэв. Гадна, 2500 гектар үбһэ тармажа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэв. Тармууршад үдэрэйнгөө нормонуудые холо үлүүлэн дүүргэдэг байна. Тэрээнэй ашаар сабшагдаһан үбһэн мүр дээрээ удаан хэбтүүлэгдэнэгүй.

Бригадынхид үбһэ хуряалгын сезоной дүүрэтэр даалгабаряа 150 процент дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ. Тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ энэ бригадын коллектив колхоз соогоо түрүүлжэ, правлени ба партийна организациин дамжуулгын Улаан туг бүхөөр барижа ябана.

Комсомольско-залуушуулай бригадынхид ажалай иимэ амжалта яагаад туйлааб? Самоходно сенокосилка ба тракторна агрегадууд хүдэлмэриин шэнэ методээр—часай графигаар хүдэлмэрилнэ. Трактористнууд ба машинистнууд механизмуудайнгаа хойноһоо техническэ харууһалга саг соонь һайнаар хэнэ, машинануудаа бүрин бүтэнөөр ашаглахын түлөө социалистическэ ёһоор бэе дээрээ даажа абанхай. Түрүү механизаторнуудай дүй дуршэл үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Үдэр бүри 20 — 30 минутын үйлэдбэриин зүблөөн үнгэргэгдэжэ, дутуу дунданууд элирүүлэгдэн усадхагдана. Бригадын тоо бүридхэлшэ Санданова хүдэлмэриин дүнгүүдые үдэр бүри гаргажа, показателиин доскада бэшэдэг, мүн 3 хоног соо нэгэ дахин «дайшалхы хуудаһан» гаргагдадаг юм. Колхозой комсомольско организациин секретарь, бригадир коммунист Дубшанов бригадынхидай дунда шэнэ газетэнүүдые уншадаг, элдэб темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг байна. Колхозой партийна организаци колхознигуудай дунда политическо-ниитын хүдэлмэри һайнаар табяа. Мүн колхозой правлени механизаторнуудта культурна ажабайдалай һайн услови байгуулаа. Механизаторнууд сабшалангайнгаа участок дээрэ эдеэлжэ, нилээд ехэ сагаа алмадаг. Энэ бригадынхидай дунда 62 наһатай үбгэн колхозник Цынгэ Намсараев хүдэлмэрилнэ. Энэ үбгэн сенокосилкануудай запасной хюрөөнүүдые һайн шанартайгаар точилдодог, бага зэргын заһабаринуудые сабшалан дээрэнь хэдэг юм.

Ажалаа зүбөөр эмхидхэһэнэй ба колхозно ниитынгээ адуу малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө зоригжоһон энэ бригадын колхознигууд болон механизаторнууд ажалай эрхим амжалтануудые туйлажа байна. Хэһэн ажалынь имагтал эрхим шанартай гэжэ сэгнэгдэдэг. Орлдосотой һайн стахановска ажалайнгаа ашаар комсомольско-залуушуулай энэ бригада аймаг дотороо суурхажа ябана.

Б Шаралдаев,
манай корреспондент.

Соломо һүрилэлгэдэ анхаралаа ехээр хандуулха

...омо ниитын ашаг шэмэтэ ...хүгжөөхэ гурбан жэлэй ...амжалтатайгаар дүүргэхэ ...тэжээлэй бата бэхи база ...үгаа ехэ удхашанартай. ...ыдаа садхалан үбэлжэлгэ ...ба ашаг шэмыень дээшэ... тула колхозууд бүхы ар...жонуудаа хэрэглэн, саб... ...полинууд дээрэһээ ша... ехэ тэжээл һайн шанар... хуряажа абаха ёһотой. ...республикын колхозуудта ...өө таряа хуряалгын яба...һан үедэ мүн тэжээл бэлэд... ...аханшье мартажа боло... ...комбайнай хуряаһанай һүү...һан соломо ба михииные ...гөөр суглуулжа абахын ...жээл бэлэдхэлэй бригада... мори унаагаар болон хү...дөөр хүсэд дүүрэнээр шухала.

Тэжээлэй баланс дотор соломо ба михиинэ нилээд ехэ һуури эзэлдэг. Тиимэһээ энэ тэжээл саг соонь хуряажа абаха гээшэ колхозуудай шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Хуряагдаһанай һүүлээр соломо ба михииные хэдэн недели ба һара соо сомонгүй поли дээрэнь үжөөхэ ябадалтай шанга тэмсэл ябуулха хэрэгтэй. Республикын колхозуудай полинууд дээрэ соломокопнительтай нилээд олон самоходно ба прицепной комбайнууд хүдэлмэрилнэ. Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд соломокопнительнуудай гаргаһан соломые тэрэ дары һүрилхэ ябадал хангаха, хэрбээ комбайнай соломокопнительгүй байгаа һаань, колхозно мастерскойдо дархалуулха ёһотой. Тэрээнии 3 метр үргэнтэйгөөр, 5 метр утатайгаар, 2—2,5 метр үндэртэйгөөр хэдэг юм. Иимэ копнитель 40—50 сантиметр диаметртай 4 үргэн мөөрэнүүд дээрэ һуулгагдадаг, гурбалжан булантай прицепээр комбайндаа холбогдодог. Гадна, комбайнай хойто мөөриин голһоо тэрэшэлэн түмэр тросоор нэмэжэ холбохо ёһотой. Иимэ копнительнуудые хуурай модоор дархалха хэрэгтэй. Соломо ба михиины таряа хуряалгатай нэгэ доро ябуулхада хүдэлмэриин хүсэн алмагдахаһаа гадна, энэ тэжээл һайн шанартайгаар хуряаха, мүн намарай пар саг соонь хахалха арга боломжо олгоно бшуу. Тиимэһээ колхозууд соломо ба михиинэсэ дууһыень суглуулжа абаха зорилготой.

Г. Чекин, Кударын АСХО-гэй тэжээл бэлэдхэлэй талаар агроном.

Манай календарь

Чешскэ арадай композитор Антонин Дворжак

(Түрэһөөр 110 жэл гүйсэһэнэйнь ойдо)

Чешскэ национальна хүгжэмэй классик, элитэ композитор — Антонин Дворжак хадаа арба юһэдэхи зуун жэлэй үедэ ажаһууһан юм. Дворжагай хүгжэм зохёол болбол гүнзэгы патриотическа удхатай ба түрэл арадтаа, эхэ орондоо дуратай байһаниинь харуулна. Чешскэ арадай хүшэр хүндэ байдал, тэрээнэй һанаа бодол, этигэл найдабари Дворжагай хүгжэм соо гол һууринь болоно.

А. Дворжак 1841 оной сентябриин 8-да Чешскэ Нелагозевес гэжэ деревнидэ түрэһэн байна. Ерээдүйн алдарта композиторые бага наһанһаань хойшо түрэл арадайнь хүгжэм сэдьхэл зүрхынь татадаг байгаа. Тэрэ хадаа 9 наһатайһаа скрипкэ дээрэ наадажа эхилээд, бэрхээр наадаһаараа гайхуулдаг байгаа.

Удабашьегүй тэрээние Злоница гэдэг провинциальна город һуралсахыень эльгээгээ һэн. Эндэ һуралсахадаа тон түргөөр альта, фортепиано орган дээрэ наададаг боложо, 1857 ондо Пражска консерваторидо оробо. Ами хоолоо тэжээхэ аргагүй байжа, тэрэ һурахынгаа хажуугаар баяшуулай гэртэнь хүгжэмэй урок үгэдэг ба ресторануудай оркестртэ наадалсадаг байгаа.

Һураха үедөө залуу композитор хэдэн олон зохёол бэшэбэшье, өөрынгөө зохёолдо ехэ эрилтэтэйгээр хандадагһаа ехэнхииень хаяжархидаг байгаа.

1870 ондо чешскэ национальна оперно театрын оркестртэ хүдэлмэрилхэ зуураа, энэ жанр дээрэ бэшэхые шиидэв һэн. Гэбэшье, «Гимн» гэһэн кантатаараа Дворжак элитэ хүгжэмшэ гэжэ суурхаһан байна. Тэрээнһээ хойшо Дворжак хадаа 10 оперо ба симфони, фортепианна пьесэнүүдые, камерна зохёол гэхэ мэтые тон олоор бэшээ.

Дворжак 1890 ондо Росси ерэжэ, Петербург ба Москвада концертнүүдые дирижироваалһан байгаа. Тэрээнэй дирижироваалһан концертнүүд Россида ехэ амжалтатайгаар үнгэрөө.

1891 онһоо эхилжэ Дворжак Пражска консерваторидо профессорээр хүдэлмэрилхөөр уригдаа һэн. Алдарта композитор А. Дворжак 1904 оной май һарада наһа бараа.

А. Дворжак хадаа Чешскэ арадай гүн дундаһаа урган гараа, тэрээнэй хүгжэмтэ зохёолнууд үргэн арад зоной дунда дэлгэрһэн юм. Мүнөө фашизмын дарлалтаһаа мултаран гаража, эрхэ сүлөөгөө гартаа абаһан шэнэ Чехословакида А. Дворжагай хүгжэмтэ зохёол үнэхөөрөө бүхы арадай хүгжэм болонхой.

В. Сучкова.

Красный Яр тосхондо

Байкало-Кударын аймагай Красноярска сомсоведэй томодхогдоһон Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз Сэлэнгэ мүрэнэй баруун эрьедэ оршоно. Тэндэ 300-гаад үрхэтэ айлнууд тоологдоно. Тосхоной гол дундань—колхозой правлениин шэнээр баригдаһан байшан, клуб, долоонжэлэй һургуули, магазин. Гол ехэ улицынь хоёр захаар палисаднигуудтай байрын гэрнүүд гоё һайханаар жэрылдэн харагдана.

Үдэшэндөө Ильичын лампочканууд гэр бүхэн соо яларжа, колхознигууд электрын гэрэл доро шэнэ газетэ, журналнуудые уншажа, патефон дуугаргажа, радиогоор һүүлэй мэдээсэлнүүдые шагнажа, аятай хүхюунээр амардаг юм. Гадна, тосхоной залуушуул клубтаа ошожо, һонирхолтой лекцинүүдые шагнадаг ба кинофильмнүүдые харадаг. Эндэ һүүлэй үдэрнүүдтэ «Коммунизмын агууехэ барилганууд», «Уласхоорондын байдал» гэһэн темэнүүдээр лекцинүүд хэгдэбэ. Нютагай долоонжэлэй һургуулиин багшанар Н. А. Шестакова, В. Я. Мохова, үрһэнэй лабораторие даагша нүхэр Тимофеев гэгшэд лекцинүүдые һайнаар уншана.

Хүдөөгэй клубые даагша И. С. Соболевой, В. Я. Моховагай ударидалга доро эмхидхэгдэһэн агитбригада, фермэнүүд, бригаданууд ба хүршэ колхозуудтаа гаража, концерт, зүжэг наада харуулхаһаа гадна, ханын газетэ, «дайшалхы хуудаһануудые» гаргана.

Мүн колхозой центрһээ холо байһан малажалай фермэнүүдые ба бригадануудые хангахын тула нүүдэл библиотечкэ эмхидхэгдэнхэй. Тракторист М. Тугарин, сельпогой бухгалтер С. Тумуреев, багша П. Шиняева гэгшэд эдэбхитэй уншагшад болонхой.

Томодхогдоһон Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Советэй депутат нүхэр Трофим Дорофеевич Сычев хадаа колхознигуудай культурна эрилтэнүүдтэ халуун анхарал хандуулна. Нүхэр Т. Д. Сычёвой үүсхэлээр колхозой библиотекэ тусхай гэр соо байгуулагдаһан ба мүнөө тэндэнь коммунизмын агууехэ барилганууд тухай выставкэ нээгдэнхэй.

Трофим Дорофеевич болбол колхозойнгоо библиотекэ тухай һаналаа табихаһаа гадна, мүн тосхондохи культурно-гэгээрэлэй бүхы эмхи зургаануудые болбосон түхэлтэй болгохын тула оролдодог юм. Мүнөө томодхогдоһон Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой клуб, уншалгын байшан, библиотекэ вождьнорой портредүүдээр, плакадуудаар, диаграммануудаар уран һайханаар шэмэглэгдэнхэй ба үбэлдөө хүрэхэ түлишөөр бүрин түгэс хангагданхай.

Красный Яр тосхондо болбосон ажабайдал эршэмтэй түргэнөөр бадаржа, хүдөө ажалшадай материальна тэниглэн байдалай һайжаржа байһание гэршэлнэ.

И. Баженов.

Агитбригада колхозой поли дээрэ

Ахын аймагай культурын байшангай агитбригада Доржиева, Иванова, Жапова, Мандагаева, Цырендоржиева, Потапова гэгшэдэһээ бүридэнэ. Энэ бригада аймагай колхозуудаар ябажа, һонирхолтой концерт харуулна. Программадань Д. Р. Батожаповай «Дагбын алдуу» гэжэ нэгэ акттай пьесэ, арадай ба бурят-монгол композиторнуудай дуунууд бии. Агитбригада концерт харуулхаһаа гадна агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мүн колхозуудай поли дээрэ гаража, хүдэлмэриень хамһалсана.

М. Степанова.

Лекторнүүдэй суглаан боложо

Һаяшаг Хэжэнгын аймагта лекторнүүдэй суглаан болобо. Тэндэ ВКП(б)-гэй айкомой элидхэлшэдэй группын, научна ба политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай лекторскэ группын гэшүүд—хамта 47 хүн байлсаа. Хүдөө тосхондо лекционно-ойлгууламжын хүдэлмэри дэлгэрүүлхэ тухай асуудал тус суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Тус асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Ширеторов элидхэл хээ. «Шажан тухайда марксизм ба ленинизмын һургаал» гэһэн темээр ВКП(б)-гэй обкомой лектор нүхэр Байминай лекци шагнабад. Лекциин һүүлээр тэдэнэр дүй дуршэлөө халан абалсаад, сентябрь һара соо хэгдэхэ хүдэлмэриин түсэб баталан абаһан байна.

Минии баяр

Би мүнөө жэл бурят дунда һургуулиин 8-дахи класста абтанхайб. Советскэ правительство үнишэн намда эрдэм болбосорол олгохоһоо гадна, материальна тэдхэмжэ үгэнэ. Би иимэ туһаламжадань харюу болгон, эрхим һайнаар һуралсахаб. Тиигэжэ, агууехэ коммунизмые байгуулагша болохын тула бэеэ бэлэдхэжэ байһандаа угаа ехэ баяртайб.

А. Санкиров,
бурят дунда һургуулиин 8-дахи классай һурагша.

...ЭРХИМҮҮДЭЙ ЗЭРГЭДЭ ОРОХЫН ТҮЛӨӨ

...ээ үйлэдбэриин прог...үүлэн дүүргэжэ, Агууехэ ...ска социалистическэ рево... XXXIV жэлэй ойе угтаха ...промышленностиин, транс... ...хээ холбооной пред...удай болон барилгын ор...нуудай партийно-ажахын ...эй республиканска зүб...абаадагшадай хандалгые ...мнай модошод хүндэ...үлэн абаһан байна. Ма...скэ леспромхозой хүдэл... инженернүүд, технигүүд ...агшад Октябриин урда ...социалистическэ мүрысөөн...дөө ороо. Тиигээд, дээшэ...һэн уялгануудые абаһан

...хандалгые зүбшэн хэлсээд, ... Октябриин 34 жэлэй хүн... стахановска вахтада жаг... хамта, модо бэлэдхэхэ ... түсэб болзорһоонь урид ... гэһэн уряалтайгаар Занг...гай ой модоной пред...удай бүхы коллективүүд...һан байгаабди. Энэ хан...ай аймагай 5 леспромхо... мүн лэ хүндэтэйгөөр ...абаад, мүнөө социалисти... ...мүрысөөнэй түгые дээрэ үр...

...коллективэй гэшүүдэй ...скэ ба үйлэдбэриин эдэб... бүри ургана. Октябриин ... мүрысөөндэ ороһон ... саг болзор соонь ... бүхы услови бии. Хүдэл... бүхэн стахановска вах...хан, ажалай үндэр бүтээ...

Ушар иимэһээ, ургажа байгаа энэ дэбжэлтые толгойлхо шухала зорилго леспромхозой дирекциин, партийна ба профсоюзна организацинуудай урда табигдана. Лесоучастогууд, цехүүд, мастерскойнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн үргэдэжэ байна. Жэшээнь, «Тибигуты» гэжэ лесоучастогайхид «Улентуй» лесоучастогайхидтай мүрысэнэ. Тиихэдэ «Хүндэлэнэй» участогайхид «Дальняя Эрия» гэжэ участогтай мүрысэнэ.

Агууехэ Октябриин 34-жэлэй ойдо—ноябриин 7 хүрэтэр модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэб сүм дүүргэхэ, 40 мянган кубометр барилгын модо түсэбһөө гадуур арадай ажахыда тушааха уялга абаһан коммунист нүхэр Лихицкий гэгшын хүтэлбэрилдэг участогай коллектив социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тус участогай начальник нүхэр Лихицкий, парторг нүхэр Тимченко гэгшэд модо отологшодой, шэрэгшэдэй, ашаалагшад ба буулгагшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

Тус участогай хүдэлмэришэд модо ашаалан шэрэхэ август һарынгаа түсэбые 6 үдэрөөр түрүүлэн 155 процент хүрэтэр дүүргэжэ шадаа. Леспромхозой бүхы коллектив модо шэрэхэ ба отолхо жэлэйнгээ түсэбые агуухэ вождь нүхэр Сталинай түрэһэн ойдо—декабриин 21 болотор дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлбэ. Тэдэнэр ажахын жэлэй эсэс хүрэтэр 12 мянган кубометр эрхим һайн шанартай барилгын модо коммунизмын барилгануудта түсэбһөө гадуур үгэхэ зорилго табяад тэмсэжэ байна. Леспромхозой модо шэрэгшэдэй коллектив модо шэрэхэ жэлэйнгээ түсэбые энэ оной августын 25-най байдалаар 73 процент хүрэтэр дүүргэжэ, түсэбөө саг болзор соонь дүүргэхэ бүхы услови байгуулжа шадаа.

Манай леспромхоздо модо шэрэдэг хэдэн арбаад автомашина, «КТ—12» маркын трелёвочно тракторнууд, нүүдэл электростанцинууд, электрохюрөөнүүд, автопогрузчигууд, лебёдко гэхэ мэтын хүсэтэ механизмууд ашаглагдажа, модошодой ажалые ехээр хүнгэдхэбэ. Модо шэрэхэ ба отолхо хүдэлмэриие бүхыдэнь механизмын хүсөөр хэхэ арга боломжо энэ жэлдэ үгтэһэн байна. Мүн вагондо модо ашаалха хүдэлмэри 90 процент хүрэтэр механизировалэгдээ.

Автомашинануудай хүсые 120 процент, автопогрузчигуудые—115 процент, нүүдэл электростанцинуудые—110 процент, тракторнууд ба электролебёдконуудые 105 процент хүрэтэр ашаглаха уялгануудые абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байнабди. Мүнөө социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргахадаа, механизмуудай хүсые хэрзэргэ зүбөөр ба дүүрэнээр ашаглаһание һайтар хаража үзэдэг болообди.

Механизмуудай хүсые түхэреэн сүүдхэ соо ашаглаха ябадал социалистическэ мүрысөөнэй гол шухала услови болохо ёһотой. Механизмын хүсые түхэреэн сүүдхэ соо ашаглаха болоходо механизаторнуудые олоор бэлэдхэхэ ябадал угаа шухала болоно. Энэ талаар Тибигута гэжэ участогай тракторна бригадын бригадир нүхэр Клевцов жэшээтэ үүсхэл гаргаһан байна. Тус бригадын гэшүүн бүхэн 4—4 хүниие трактористын мэргэжэлдэ һургаха уялга абаад, тэрэнээ дүүргэлтэ болгожо байна. Энэ бригадын патриотическа үүсхэлые леспромхозой бүхы участогуудай коллективүүд халан абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Механизмуудай хүсые эсэстэнь хүрэтэр ашаглажа, тэрээнһээ бүхы юумынь абаха гээшэ коллективэй гэшүүн бүхэнэй үдэр бүриин зорилго мүн. Социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа гансахан тоогой талаар бэшэ, илангаяа шанарай талаар дүүргэхын түлөө тэмсэл бүхы коллективэй гэшүүдэй дунда эхилээ. Энэ хүдэлөөе коммунистнууд ба комсомолецууд толгойлхо үүргэтэй.

Мүрысөөнэй уялгые саг соонь дүүргэхын тулада мэргэжэл мэргэжэлээрээ мүрысэхэһөө гадна, бүхэли коллективээрээ стахановскаар ажалладаг болохо ябадалые туйлаха ёһотойбди. Коммунист Муравинай хүтэлбэрилдэг мастерскойн пунктынхид август һарынгаа түрүүшын арбан үдэрэй даалгабариие 26 процент үлүүлэн дүүргэһэн байгаа һаа, мүн үдэрэйнгөөшье даалгабариие хододоо 30 процент үлүүлэн дүүргэжэ, коллективээрээ стахановскаар хүдэлмэрилдэг түрүү участок болонхой.

Нүхэр Муравинай бригадын үнэтэ үүсхэлые леспромхозой дирекци ба партбюро саг соонь дэмжэн абаад, тэрэние бүхы участогуудай хүдэлөөн болгохын түлөө эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри мүнөө хэжэ байна. Социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа үлүүлэн дүүргэгшэдэй тоо үдэр бүри олошорно.

Үдэрэйнгөө нормые 167 процент хүрэтэр дүүргэдэг шофёр Андрей Сайего, мүн үдэр бүриингөө нормые 171 процент дүүргэдэг тракторист Юрий Насток гэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Тиихэдэ, модо ашаалагшадай дунда үдэрэйнгөө нормые 52 процент үлүүлдэг Кирилл Жерлов, хоёрзуутан коммунист Иван Темченко, автомашинада ашаа тээгшэдэй дунда үдэрэйнгөө нормо 54 процент хүрэтэр үлүүлдэг нүхэр Пётр Болонёв, слесарь Михаил Шубин болон бусад социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябанад.

Манай Эхэ орон дотор олон тоото предприятинууд, шахтанууд, һургуулинууд, больницанууд, түмэр харгынууд шэнээр баригдана, городууд ба тосхонууд бодхоогдоно гэжэ манай модошод һайнаар ойлгоно. Тиимэһээ, эдэ барилгануудта барилгын модо шадаал һаа ехээр үгэхые эрмэлзэн хүдэлмэрилнэ.

Модо бэлэдхэлэй ба шэрэлгын ажахын ба политическэ зорилгые модошо бүхэндэ ойлгуулха гээшэ эгээн шухала, эгээн харюусалгатай зорилго мүн гэжэ бидэнэр һайн ойлгонобди. Тиимэһээ леспромхозой партийна эхин организаци, манай коммунистнууд хадаа олониитын дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулха зорилгые өөһэдынгөө гол зорилго болгон табина.

Мүнөө 47 агитаторнуудһаа бүридэһэн 7 агитколлектив участогуудта, цехүүдтэ хүдэлмэрилнэ. Тэрээнһээ гадна, политическэ ба теоретическэ талаараа һайн бэлэдхэлтэй 8 элидхэлшэд ба лекторнүүд партбюрогой дэргэдэ хүдэлмэрилжэ байна. Тэдэние зүбөөр хубаарилан табижа, коммунистическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие коллективэйнгээ дунда эрид һайжаруулха хэрэгтэ партбюрогой гэшүүд анхаралаа ехээр табина.

Мастер-коммунист нүхэр Муравинай хүтэлбэрилдэг участогта хүдэлмэрилдэг агитаторнууд нүхэр Гузанов, комсомолец нүхэр Королёва гэгшэд хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй, ходоодоо хүлеэгдэжэ байдаг агитаторнууд болоо.. Манай агитаторнууд гансал газетэнүүдые уншалгаар хүдэлмэреэ хизаарладаггүй, мүн «дайшалхы хуудаһануудые», «молни» гэхэ мэтые гаргадаг байна.

«Уласхоорондын оршон байдал тухай», «Коммунизмын асари ехэ барилганууд тухай» элидхэлнүүд август һарада леспромхозой бүхы участогуудаар үнгэргэгдэһэн байна.

Леспромхозой коллективэй гэшүүн бүхэн социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа түрүүшын үдэрһөө эхилжэ дүүргэдэг болоо һаа, модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид заатагүй дүүргэхэ байнабди. Социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, түрүү предприятиин тоодо орохын түлөө шэн зоригто ажалаараа тэмсэхэбди.

Л. Петинов, Эрийскэ леспромхозой партбюрогой секретарь.

Правительственна терминологическа комиссида

Энэ оной май соо правительственна терминологическа комисси байгуулагдажа, тэрэнэй түрүүлэгшээр БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Б. Л. Лобсанов, түрүүлэгшын орлогшонор — Г. Ц. Цыденжапов, П. И. Хадалов, гэшүүдээрнь — Ц. Г. Галсанов, М. Н. Имехенов, И. А. Ким, Б. Р. Мужанов, Б. А. Очиров, Ц. О. Очиров, Ц. Б. Цыдендамбаев, К. М. Черемисов гэгшэд баталагдаһан байгаа.

Июниин 5-да комиссиин түрүүшын заседани боложо, тэрээн дээрэ комиссиин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр П. И. Хадалов республика дотор ябуулагдаха терминологическа хүдэлмэриин ойрын зорилгонууд тухай элидхэл хэһэн, терминологическа комиссиин дүрим зохёолго комиссиин хэдэн гэшүүдтэ даалгагдаһан ба баталагдаһан терминүүдэй бюллетень гаргажа байха гэжэ шиидхэгдэһэн байна.

Августын 14-дэ комиссиин хоёрдохи заседани боложо, тэрээн дээрэ терминүүд ба тэдэнэй удхашанар тухай культурын научно-шэнжэлэлгын институтай хэлэ, бэшэгэй таһагые даагша нүхэр К. М. Черемисовэй мэдээсэл соносогдоһон, түрүүшын хэдэ хэдэн философско терминүүд баталагдаһан байха юм.

Тэндэ баталагдаһан терминүүд доор толилогдоно гэхэдэ:

1 **Качество** — качество (энээнэй урда тээ «качество» гэһэн философско терминиие «шанар» гэжэ оршуулдаг байгаа. Теэд, «шанар» гэһэн үгэ хадаа имагтал юумэнэй муу һайниие, үнэ сэнгэй зэргые тодорхойлдог туладаа философско «качествода» дүүрэн ойлгомжо олгодоггүй байгаа. Тиимэһээ гансал философско ойлгомжые тодорхойлхын тулада «качество» гэһэн ород үгэ абтаба).

2 **Количество** — количество (энээнэй урда тээ «количество» гэһэн философско терминиие «тоо» гэжэ оршуулдаг байһан юм. «Тоо» гэһэн үгэ хадаа гансал олон үсөөниие тодорхойлдог туладаа «количество» гэһэн философско терминиие гажаадаг байгаа. Тиимэһээ имагтал философско «количествые» тодорхойлхын тулада «количество» гэһэн ород үгэ абтаба).

3. **Вещь в себе** — мэдэгдээгүй байһан юумэн (кантовска удхатай байгаа һаань — «мэдэгдэхэгүй юумэн»).

4. **Вещь для нас** — бидэндэ мэдэгдэһэн юумэн (гү, али бидэндэ мэдэгдэхэ юумэн).

5. **Бытие** — бодото байдал.

6. **Материя** — матери.

7. **Вне времени и пространства** саг, байдалһаа гадуур.

Эндэ толилогдоһон терминүүд тухай ямар нэгэн ажаглалта гү, али һанамжануудай байгаа һаань, тэдэнээ газетын редакцида гү, али Бурят-Монголой культурын научно-шэнжэлэлгын институтай терминологическа сектортэ эльгээжэ байхые гуйгдана.

Терминологическа комисси.

Счетоводуудай зүблөөн

Түнхэнэй аймагай колхозуудай счетоводуудай зүблөөн һаяхан болобо. Аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Шелковников «Сохигдоһон тарьяанай тоо бүридхэлые колхозуудта хайшан гэжэ үнгэргэхэ» тухай асуудалаар счетоводуудта элидхэл хэбэ.

Тус зүблөөндэ хабаадагшад хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые андалдан абалсаа. Мүн тэндэ партиин айкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Серебренников үгэ хэлэхэ зуураа, тарьяа талханай тоо бүридхэлэй муу дээрэһээ колхозой тарьяан үрилтэдэ ородог байна гэжэ тэмдэглээ.

П. Демин.

Түсэбһөө гадуур—100 мянган түхэриг

Бурмонторгын ажахын тоосооной № 29 магазинай коллектив (директорынь нүхэр Моисеев) Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо, Сталинска Конституциин үдэр — декабриин 5 хүрэтэр эд бараанай эрьесын жэлэй түсэбые дүүргэхэ гэһэн уялга абаа һэн.

Тус магазинай хүдэлмэрилэгшэд хэлэһэн үгэеэ бодото дээрэнь бэелүүлэн, һараһаа һарада өөһэдынгөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэнэд. Июль һарада эд бараанай эрьесын түсэбые 101,6 процент, августын түсэбые болзорһоонь 5 үдэр урид дүүргээд, 100 мянган түхэригэй эдеэ хоолой зүйл түсэбһөө гадуур худалдаа.

В. Васильев.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, сентябриин 6. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ корейскэ Арадай армиин соединенинүүд Хитадай арадай һайндуратанай частьнуудтай нигтэ хани харилсаатай ябажа, американо-английска агрессорнүүдэй сэрэгүүдэй ба лисынмановска бүлэг сэрэгүүдэй добтолгонуудые гэдэргэнь сохижо, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Фронтын центральна участок дээрэ Кымхвагай урдуурхи райондо, Арадай армиин сэрэгүүд дайсанай 10 гаран добтолгонуудые гэдэргэнь сохибо. Арадай армиин частьнуудай шангаар эсэргүүсэһэнэй ашаар, дайсан диилдэжэ гэдэргээ сухариха баатай болоһон байна.

Фронтын зүүн участок дээрэ Арадай армиин частьнууд американска далайн сэрэгэй дивизидэ ба лисынмановска армиин далайн сэрэгэй 1-дэхи полкдо ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулан, шанга байлдаануудые хэжэ байна.

Мүнөөдэр Арадай армиин частьнууд Пхеньянай, Вонсанай, Хванчжугай ба Саривониин амгалан хүн зониие зэрлиг муухайгаар бомбодолгодо хабаадаһан дайсанай 4 самолёдые унагааба.

Чилидэ забастовкын хүдэлөөн боложо байна

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 5. (ТАСС). Чилиһээ абтаһан һүүлэй мэдээсэлнүүдэй ёһоор, тэндэ забастовкын хүдэлөөн шангадажа байна, тэрээндэ олон мянгаад хүдэлмэришэд хабаадана. Забастовко хэгшэд тус орон дотор сэнгүүдэй ургаһантай дашарамдуулан, салин хүлһэ дээшэлүүлхые эринэ. Антофагаста провинциин түмэрзамшадай забастовко соносхоһоной һүүлээр, правительство энэ провинцида онсо байдал соносхоо гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент Сант-Ягоһоо (Чили) мэдээсэбэ. Энэ забастовко хадаа орон доторхи заводуудһаа порт тээшэ селитрэ зөөлгые зогсообо.

Сан-Францискодахи конференци дээрэ

САН-ФРАНЦИСКО. сентябриин 5. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Советскэ делегациин толгойлогшо А. А. Громыкын хэлэһэн үгэ эбэй договор тушаа конференциин үдэрэй заседаниин гол анхаралда байгаа.

Тэрээнһээ гадна, үдэрэй заседани дээрэ США-гай түлөөлэгшэ Даллес ба Англиин түлөөлэгшэ Янгер гэгшэд үгэ хэлэжэ, Японитой баталха эбэй договорой американо-английска проектые магтаһан ба тэрэниие баталха ябадал һаатуулхагүй гэжэ делегадуудые уряалһан байна.

Мексикын ба Доминиканска республикын делегадууд эбэй договорой дурадхагдаһан проектые һайшааба.

Үдэшын заседани дээрэ Чилиин ба Боливиин түлөөлэгшэд үгэ хэлэжэ, энэ проектые тэрэшэлэн дэмжэбэ. Энээгээр заседани хаагдаба. Сентябриин 6-да дискусси боложо үргэлжэлхэ байна.

Сан-Францискода Трумэнай резиденцидэ пикет табина

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 5. (ТАСС). Сан-Францискоһаа Ассошиэйтед пресс-агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, портовой хүдэлмэришэд Трумэнай бууһан отельдэ пикет табиба, эрьеын харуулай органуудай зүгһөө морягуудые ба портовой хүдэлмэришэдые «шалгаһан» ябадалда эсэргүү протест мэдүүлбэ.

Пикедтэ хабаадагшад хадаа «Пендергастын бандa найдабаритай байһанаа шалгуулаг лэ», «5 процентнигүүдэй найдабаритай байһые г-н. Трумэн, шалгыт» (энгын хүнүүдтэ ба компанинуудта туһа хүргэһэнэйнгөө түлөө эдишэ абадаг правительственна чиновнигуудые США-да 5-процентнигүүд гэжэ нэрэлнэ) гэһэн бэшэгтэй плакадуудые барижа ябаба.

Вьетнамай демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрын мэдүүлгэ

ШАНХАЙ, сентябриин 5. (ТАСС). Вьетнамска информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Японитой баталха эбэй договор тушаа конференцидэ баодаевска марионеткэнүүдэй хабаадалгатай дашарамдуулан, Вьетнамай демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Хоанг Минь Зиам пресс-конференци дээрэ иигэжэ мэдүүлбэ: «Французска колонизаторнууд ба урбагшалай баодаевска бүлэг хадаа Японитой баталха эбэй договор тухай асуудал зүбшэн хэлсэлгэдэ вьетнамска арадые түлөөлхэ ямаршье эрхэгүй гэжэ Вьетнамай Демократическа Республикын правительство 1951 оной июлиин 20-ной мэдүүлгэ соогоо зааһан байна».

«Марионеткэнүүд Бао Дай ба Тран Ван Хуу гадаадын ямаршье гүрэнтэй договор баталха үедэ вьетнамска арадые түлөөлхэ ямаршье эрхэгүй. Вьетнамай арад ба правительство тухай хэлэхэ болоо һаа, тэдэнэр марионеткэнүүдэй ба урбагшадай гар табилгые ямаршье хуулита хүсэнгүй гэжэ соносхоно» гэжэ би мүнөөдэр дахин тэмдэглэнэб.

Кэсоной нейтральна зоные американска авиациин шэнээр дабаһан тухай Синьхуа агентствын мэдээсэл

ПЕКИН. сентябриин 5. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент сентябриин 2-то Кэсонһоо хожомдожо хүргэгдэһэн мэдээсэл дамжуулна.

Генерал Нам Ирэй резиденциһээ холо бэшэ газарта ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй самолёдой бомбонуудые хаяһанай удаадахи үдэртэ, сентябриин 2-ой үглөөнэй 6 часта, хитад хэлэн дээрэ бэшэжэ ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй самолёдһоо хаягдаһан листовконууд Анвазиһаа хойгуурхи халын дэргэдэ, Кэсонлохи конференциин болодог газарта дүтэ шадар олдобо.

Тус листовконууд «Ябажа байһан сэрэгэй машинанууд — союзна авиациин самолёдуудай бомбодохо зүйл мүн» гэжэ гаршалагдаһан байба. Автомашинануудые агаарһаа бомбодожо байһан зураг листовконууд дээрэ зурагдаба. Листовкын ара үбэр талын доодо булангаа 8.526 гэһэн тоо байба.

Сентябриин 1-дэ нейтральна зоные ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй самолёдой бомбодоһоной һүүлээр 5 часай турша дотор ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй самолёт нейтральна зонодо 8 дахин нэбтэрэн ороһон байна. Нейтральна зонодо нэбтэрэн ороһон ба бомбодоһон самолёдууд ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй самолёдууд байгаа гэжэ тэдэ листовконууд шэнээр гэршэлнэ. Энэ баримта ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй талын бүхы арсалта ба худал үгэнүүдые буруушаана.

МАНАЙ ХҮР... ОБЛАСТЬНУУ...

МЕХАНИЗАТОРНУУ... ГАБШАГАЙ АЖА...

Иркутска областиин та... 80 гаран процентнь мүн... шинануудаар хуряагдаха...

Комбайнер Михаил Аф... Лохов Черемховско рай... лининай нэрэмжэтэ кол... дэлмэрилхэ зуураа, се... өөрынгөө агрегадаар 120... тарьяа хуряаха гэһэн уя... Өөрынгөө нүхэр Анаста... ватай хамтадаа машина... листическэ хадагаламжа... абажа, ажалай нормые... хойшо үлүүлэн дүүргэнэ...

Лоховтонтой зэргэлээд... дээрэ «Областиин эрхи... нер» гэжэ хүндэтэ нэрэ... тэһэн Иннокентий Ковал... ходно комбайн дээрэ хү... нэ. Тэрэ хадаа, зунай ту... 150 гектарай орогдо 600... тарьяа хуряаха уялга аба...

Калининай нэрэмжэтэ... бэшэ артельнүүд тарьяа ту... түргэн темпээр ябуулжа... «Түрүүшынгээ тарьяае —... рэндээ!» гэһэн нангин... дүүргэхые колхознигууд... сөөрөө оролдоно. Энэ... низаторнуудай үүргэнь то...

СИБИРИИН ТУРИСТ...

Байкалай эрье дээрэ... ничное гэжэ тосхон шада... кын ба Красноярскын ту... һаяхан сугларба. Эдэ ко... туризмаар мүрысөө үнг... рысөөнэйнь условинууд... хабсагай өөдэ онсо түр... жа гараха, тон богони са... латка тодхохо, түүдэг но... рэгтэй байгаа.

Эрид шанга тэмсэлэй... гэдэхи һууриие красно... эзэлбэ. Тэдээндэ «Искр... спортивна обществын Це... Соведэй кубок барюула...

ШОФЕР—ЗУУНМЯН...

«Верхлентрас» тресты... скын базын шофернууда... заһабаригүйгөөр машина... ябуулхын, тоһо болон ту... териалнуудые. авторезин... хын түлөө хүдэлөөн үрг... гэрбэ.

Шофер Николай Ан... Попов Иркутска област... фернууд-зуунмянгашадай... үүсхэгшэдэй нэгэниинь... —51» гэжэ машинаараа... на заһабаригүйгөөр 148... километр ябаһан аад, 20... километр хүргэхэ гэһэн... абаба.

Мүнөө жэл энэ солото... заһабарида гараха ёһо... 20 мянган түхэриг мүнг... Гансахан һүүлэй гурбан... хахад тонноһоо үлүү бен... ба.

КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИНУУД ХИЛЭЭМЭНЭЙ БА ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛДЭ ОЛОНИИТЫЕ ЖАГСААНА

«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» газетын ээлжээтэ 34 (146)-дэхи номер августын 24-дэ Бухарестдэ хэблэгдэн гараба.

Румыниие Советскэ Армиин сүлөөлһөөр долоон жэлэй ойдо зорюулагдан Бухарестдэ болоһон баярай заседани дээрэ нүхэр К. Е. Ворошиловай хэлэһэн үгэ, мүн һайндэрлэлгэ тухай тоосоон тус номерто толилогдоо.

«Олониитын дунда коммунистнуудай нэрэ хүндэ ба нүлөөе бэхижүүлхэ» гэһэн гаршагтай түрүү статья соогоо газетэ болбол дэлхэйн хоёрдохи дайнай жэлнүүдтэ ба дайнай хойто тээхи жэлнүүдтэ коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай нүлөөн дэлхэйн бүхы оронуудта хэмжээгүй ехээр ургаа гэжэ тэмдэглэнэ. Дайнай ба фашистска эзэрхэн зонхилолгын жэлнүүдтэ коммунистнууд фашистска дарлалтада эсэргүү, арадуудай эрхэ сүлөөгэй түлөө найдабаритай, шэн зоригтой, зүрхэтэй тэмсэлшэд байһанаа харуулаа.

«Коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд идеологическа болон эмхидхэлэй талаар бэхижээ, тэдэнэр мүнөө хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэтэй ба единэ байна,—гэжэ түрүү бэшэг соонь хэлэгдэнэ.—Ленинизмын агууехэ идеологи, большевистскэ стратеги ба тактика тэдэнэй ажал-ябуулгын үндэһэ һууринь болоно. Эб найрамдалай түлөө тэмсэл коммунистическэ партинуудай үмэнэхи гол зорилго мүн. Энэнь. коммунистическэ партинуудые арад олониитэтэй нигтаар холбоно. хүдэлмэришэн ангиин

⭐

«Бата бэхи эб найрамдалай түлөө, арадай демократиин түлөө!» газетын хуудаһануудта

⭐ ⭐

ябуулгануудай нэгэдэл бэелүүлхэ, тэрэнэй үндэһэ һуури дээрэ бүхы демократическа хүсэнүүдэй национальна нэгэдэл тогтоохо ябадал хангаха арга боломжо үгэнэ. Энэнь англо-американска империализмда ба дотоодын реакцида эсэргүү тэмсэлдэ арад үргэн олониитые элсүүлэн эмхидхэхэ зорилготой юм. Өөрынгөө түүхэтэ үүргые улам һайнаар бэелүүлхын, хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө, арад олониитын интересүүдэй түлөө улам эдэбхитэйгээр ба шууд сэхээр тэмсэхын тулада коммунистическэ олон хүдэлмэришэдэй партинууд арад олониитэтэй холбоогоо улам шангадхаха ёһотой».

«Марокходохи байдал ба марокканска коммунистнуудай зорилгонууд» гэһэн статья соогоо Марокканска коммунистическэ партиин секретарь **Али Ята** болбол Марокко «авианосец» болгохо ба «амарха ушарта тыловой территори» болгохо гэһэн американска империалистнуудай ба тэдэнэй французска зарсанарай түсэбүүдые элирүүлхэ зуураа, марокканска арадай зогсоогдошогүй тэмсэлые харуулна. Мүнөө тус орон дотор дошхон шэрүүн террор боложо байна. Иимэ условинуудта компарти хүдэлмэрилнэ.

«Марокканска коммунистнууд бидэнэр,—гэжэ Али Ята бэшэнэ,—национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлые манай партиин ажал-ябуулгын голдо табинхайбди. Бэлэдхэгдэжэ байгаа зүб бэшэ дайнда эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэлтэй энэ тэмсэл таһаршагүй холбоотой юм гэжэ харанабди, ушарынь эб найрамдалай түлөө тэмсэл хадаа антиимпериалистическэ шэнжэ шанартай юм, национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ горьтой, үнэтэ оруулалта болоно.

Мароккын дарлагдаһан ангинуудые сүлөөлхэ гэһэн национальна хүдэлөөе зүб шэглэлтэй болгохын тулада бидэнэр хүдэлмэрилнэбди».

Национальна нэгэдэлэй шухала байһанда арадые этигүүлхэ ёһотойбди, мүн энэ нэгэдэл коммунистнуудгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ болохогүй юм гэжэ тэрээндэ харуулха ёһотой байнабди. Парти дотор сектантствые ямар нэгэн ушараар гаргаха ябадалтай тэмсэхэбди, тиихэдээ нэгэдэлые бэелүүлгэ болбол бусад партинуудтай ниилэһэн ябадал бэшэ юм, Маркс — Энгельс — Ленин — Сталинай принципүүдһээ арсаһан ябадал бэшэ юм. хүдэлмэришэн ангиин парти болохо манай партиин программые нюуһан ябадал бэшэ юм гэжэ тайлбарилха болоно. Манай партиие марксистско-ленинскэ ёһоор хүмүүжүүлгэ хадаа харaалагдаһан зорилгонуудые бэелүүлхэ ябадалда амжалта туйлахэ гол услови мүн.

«Грецидэ һунгалтануудай болохын урда тээ» гэһэн статья соогоо Грециин коммунистическэ партиин Центральна хиналтын комиссиин түрүүлэгшэ **М. Порфирогенис** болбол американска түсэбүүдтэ эсэргүүсэн элдэб янзын формонуудаар арад тэмсэнэ гэжэ бэшэнэ. Энэ оной апрельскэ муниципальна һунгалтануудай дүнгүүд илалта туйлаха хүрэтэрөө тэмсэжэ үргэлжэлхэ гэһэн арадай дура хүсэлые харуулаа. Шуһата терророй боложо байһан ороной столицын центртэ һунгагшадай 16—20 процентнь эб найрамдалай, демократиин ба эрхэ сүлөөгэй түлөө голосовалаа гэжэ засагаархидай мэдэрһэн баримтые тоохогүй байжа болохогүй.

Һунгалтануудай болохо үдэр ойротожо байна. Монархо-фашистнуудай дунда хэрэлдээ арсалдаанууд улам хурсадана. Ороной бүхы прогрессивнэ хүсэнүүдэй дэмжэлгээр демократическа союзые демократнуудай элитэ түлөөлэгшэдэй байгуулһан ябадал арадай дунда угаа ехэ дэбжэлтэ үүдхэбэ. Коммунистическэ партиин ба таряашадай партиин дурадхаһан демократическа коалициин программа болбол арадай эрмэлзэлгэ ба найдабариие зүбөөр харуулна. Энэ хадаа национальна бэеэ даанхай байдалай, эб найрамдалай, бүгэдэниитын амнистиин, эрхэ сүлөөгэй ба арадай ажана тэниглэн байдалай программа мүн.

Арадай хүсэнүүдые нигтаруулан жагсааха талаар коммунистическэ партинуудай ажал-ябуулга хадаа «Коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд дотор» гэһэн разделдэ толилогдоһон материалнууд соо харуулагдаба. Шэнэ Зеландиин Компартиин национальна конференци хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэлые саашадань шангадхаха ба тус орон дотор эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй единэ фронт үргэдхэхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэһэн байна. Французска парламентын коммунистическэ фракци гэр байрын асуудалаар хуулиин проект дурадхаба. Румынска хүдэлмэришэнэй партиин центральна орган «Скынтейя» газетын 20 жэлэй ойе һайндэрлэлгэ тухай статья энэ разделдэ толилогдоо.

— «Шумахеровецууд — Баруун Германиие ремилитаризацилга бэелүүлэгшэд» гэһэн Роберт Корбын статья газетэдэ толилогдоо. Германиие ремилитаризацилха зэбсэг —«Шуманай түсэбые» дэмжэхэ ябадалда илангаяа тодорхойгоор харагдаһан германска баруунай социалистнуудай билдагууша аашанууд тус статья соо элирүүлэгдэнэ.

Германиин социал-демократическа партиин ба немецкэ профсоюзуудай нэгэдэлэй (ОНП) ударидагшад американска зонхилон эзэрхэлгые, мүн Европодо германска империалистнуудта тусхай һуури олгохые нюуса бэшээр эринэ.

«Баруунай социал-демократнуудай ба ОНП-гэй баруунай ударидагшадай урбагша политикые эсэстэнь хүрэтэр элирүүлхэ, СДПГ-эй хархис хүтэлбэриһөө зайсаха ябадалдань баруунай социалистнуудай нүлөөн доро үшөө байгаа арад олониитэдэ туһалха, ябуулгануудай нэгэдэл бэелүүлхын түлөө тэмсэл шангадхаха ба бүхы хэмжээгээр үргэлжэлүүлхэ зорилго Баруун Германиин хүдэлмэришэн ангиин, мүн тэрэнэй авангард—коммунистическэ партиин үмэнэ мүнөө табигдана.

Ремилитаризацилгада эсэргүү, арадай социальна ба демократическа эрхэнүүдэй түлөө, демократическа единэ Германиин түлөө Баруун Германиин ажалшадай тэмсэл болбол бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ немецкэ... хэхэ онсо ехэ туһаламжа...

«Югославска хүдэлмэр... ги Титогой фашистска ё... да эсэргүү тэмсэлээ ш... гэһэн бэшэг Белградһа... Белградай хүдэлмэриш... бүхы ороной материал... үдэр бүри муудажа бай... рээн соо хэлэгдэнэ. 19... Белградта шухала хэр... бараанай сэнгүүд 1949... сасуулхада 40—60 проц... габа. Хүдэлмэришэд то... ядуу ажаһууна. Һайн м... ба бүлэ соогоо үсөөн хү... дэлмэришэдшье өөһэд... жээжэ шадахагүй бай... жэлгүй, олон үхибүүдтэй... ришэд үлэсэжэ үхэхэгүй... дэрэ дэбисхэр амһарта... хи бусад зүйлнүүдээ эд... худалдана.

Хүдэлмэришэд хэрэг... нээр дарлагдана.

Титовецүүд баалалты... ри үргэнөөр хэрэглэнэ. Б... хүдэлмэрилжэ байгаа х... хүндэ байдалда хүдэлм... ажаһуудаг байна. Тэдэн... бараагууд дотор байда... дээрэ унтадаг, үлэсхэл... ябадаг байна.

«Коммунистическэ ба ... шэнэй хэблэлэй хуудаһан... һэн разделдэ «Английск... ришэд г-н Моррисониие... ба «Профсоюзуудтахи ... нуудай хүдэлмэри» гэһ... лэлнүүд толилогдоо.

«Швейцариин зонхило... үүдхэгшэдэй заабари ... гэһэн гаршагтай Ян М... литическэ тэмдэглэлн... добо.

Харюусалгата ...
Б. А. О...

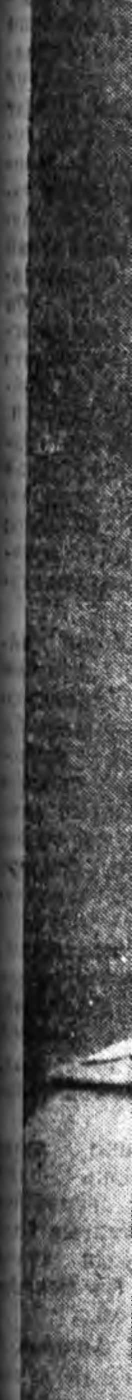

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта — 4-52, сельскохозяйственного ... промышленности — 6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 15.

Н — 03677. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.